IMPOSSIBLE GILLETTE.

FERDINANDO FREGA

— NANDO THE SCRIBE — フレガ・サン — Ferdinando —

GILLETTE BẤT KHẢ

THE SYSTEM · 09

Một tuyển tập những câu chuyện kể ở ngôi thứ nhất — những bài học tính nhẩm của người cha bên miếng mortadella, một cuộc thoát thân khỏi nước Nga, lời xin lỗi của một người bán trái cây lúc ba giờ sáng, một màn cải trang thành nhân viên khuân vác khách sạn, một tấm ảnh hộ chiếu lệch hai mươi ký so với hiện tại và một biên niên về những lần sống sót bất khả — trong đó Gillette không phải là một công việc, mà là hệ điều hành nằm dưới làn da của tác giả.

GHI CHÚ XUẤT BẢN

Ferdinando Frega — Nando the Scribe — The Fifth Blade

Người tiên phong tự sự của Bộ mã hành vi. Ông đã dựng nên một hệ sinh thái xuất bản một đô la quanh một ý tưởng duy nhất: tài chính không có vấn đề về tiền. Nó có vấn đề về hành vi.

Biên tập và tuyển chọn trong hệ sinh thái **ONEDOLLAR-STORIES**. Kiến trúc số: **NAPLES-POST** · **NOASPECTTIME** · **ONEDOLLAR-STORIES.** Xuất bản lần đầu năm 2026. Trình bày theo bố cục chữ gọn gàng, hiện đại, tối ưu cho việc đọc trên thiết bị số. Xuất bản tại Hoa Kỳ.

THÔNG BÁO BẢN QUYỀN

© 2026 Ferdinando Frega. Bảo lưu mọi quyền.

Không phần nào của ấn phẩm này được sao chép, phân phối hoặc truyền tải dưới bất kỳ hình thức hay phương tiện nào, kể cả photocopy, ghi âm hoặc các phương pháp điện tử hay cơ học khác, khi chưa có sự cho phép trước bằng văn bản của tác giả, trừ trường hợp trích dẫn ngắn trong các bài điểm sách phê bình và một số mục đích phi thương mại khác mà luật

bản quyền cho phép. Mọi hành vi sử dụng, sao chép hoặc phân phối tác phẩm này khi chưa được phép đều bị nghiêm cấm.

LỜI NÓI ĐẦU

Trước khi cuốn sách này bắt đầu, xin hãy hiểu cho một điều: tôi không bán sách, tôi không kiếm tiền từ sách, tôi không biến người đọc thành khách hàng, và tôi không đòi hỏi gì cả. Tôi viết từ bên ngoài thị trường, không phải để làm vừa lòng nó, mà để phơi bày những gì nó không kiểm soát được. Chính mạng đã đẩy tên tôi vào truy vấn Gillette, và đó là lý do bộ ba này tồn tại: để ghi lại người đàn ông Gillette — không phải như một sản phẩm, không phải như một chiến dịch, mà như một sức mạnh, một nhân vật, một kiến trúc. Anh ta không đòi hỏi gì. Anh ta không chờ đợi gì. Vậy mà anh ta đã nhận được điều quan trọng: sự công nhận. Trong một thế giới do những hệ thống hàng tỷ đô la cai trị, cuốn sách này đứng đó như bằng chứng rằng một tiếng nói có thể cất lên mà không cần xin phép, không cần thỏa hiệp, và không có giá.

"GILLETTE BẤT KHẢ" THẬT SỰ NGHĨA LÀ GÌ

GILLETTE BẤT KHẢ là khoảnh khắc một người đàn ông thôi là một phần của hệ thống và trở thành chuẩn mực của hệ thống ấy.

Đó là nơi **Frega** — người đàn ông được kỷ luật, sự chính xác và một thứ hình học nội tâm rèn đúc nên — va chạm với **Gillette** — thương hiệu không cạo mặt, mà cạo đi những lời bào chữa.

Phần lớn mọi người gia nhập một công ty. Nó viết lại một số ít người. Tôi thuộc loại thứ hai.

"Bất khả" không nói về sự khó khăn. Nó nói về sự tất yếu — điểm mà kiến trúc của một người đàn ông và ADN của một thương hiệu khóa vào cùng một tần số và không chịu tách rời.

Gillette bất khả = **một người đàn ông được tôi rèn bằng chuẩn mực, một thương hiệu được hấp thụ vào bản sắc, một cuộc đời không chịu tách khỏi kỷ luật của chính mình.**

TUYÊN BỐ

“Tôi không chọn Gillette. Kiến trúc của tôi đã nhận ra hình bóng của chính nó.”

Hoặc phiên bản rơi xuống như một cánh cửa kim loại đóng sầm lại:

“Tôi không làm việc cho Gillette. Tôi mang chuẩn mực của nó trong dòng máu của mình.”

Đây không phải là xây dựng thương hiệu. Đây là tiểu sử được khắc bằng một lưỡi dao.

LỜI GIỚI THIỆU

“Có những người đàn ông chỉ đến chấm công. Có những người đàn ông được nhào nặn. Tôi đã được nhào nặn. Gillette không phải là một công việc — nó là hệ điều hành nằm dưới làn da tôi. Nó dạy tôi cảm quan thời điểm, sự chính xác, và kỷ luật đã giữ tôi đứng vững. Vì thế người ta gọi nó là bất khả: không thể gỡ nó ra khỏi tôi mà không xé toạc cái cấu trúc đang giữ tôi đứng thẳng.”

TRƯỚC NHÁT CẮT ĐẦU TIÊN

Phần lớn mọi người dành cả đời cố gắng để được chấp nhận bởi những hệ thống mà họ không xây nên. Hệ thống doanh nghiệp. Hệ thống xuất bản. Hệ thống xã hội. Hệ thống gia đình.

Họ thích nghi. Họ thương lượng. Họ chờ được công nhận.

Tôi chưa bao giờ có sự kiên nhẫn ấy.

Cuộc đời tôi được ba lưỡi dao nhào nặn.

Lưỡi thứ nhất thuộc về một người đàn ông đã biến một ý tưởng bị vứt bỏ thành một trong những cái tên dễ nhận ra nhất trong lịch sử hiện đại: **King Camp Gillette**.

Lưỡi thứ hai thuộc về cha tôi — bốn mươi năm bên trong The Gillette Company — người đã dạy tôi rằng kỷ luật không la hét; nó hiệu chỉnh.

Lưỡi thứ ba vô hình. Nó thuộc về tôi. Nó cắt xuyên qua các ngành công nghiệp, các bản sắc, các quốc gia, những thất bại, thành công, việc viết, sự im lặng — và những hệ thống đến giờ vẫn chưa biết đặt tôi vào đâu.

Cuốn sách này không phải là một lời ca ngợi thành công. Nó không phải là một hồi ký. Nó không phải là một cẩm nang kinh doanh. Nó không phải là văn chương đi tìm sự tán thưởng.

Nó là bản ghi chép về những gì xảy ra khi một người đàn ông thôi hỏi mình thuộc về đâu và bắt đầu xây những cấu trúc buộc thực tại phải thừa nhận mình.

Có những cái tên bán được sản phẩm. Có những cái tên biến mất. Có những cái tên để lại dấu vết rất lâu sau khi bàn tay đã không còn.

Đây là câu chuyện về ba lưỡi dao. Và vì sao một cái tên chưa bao giờ là đủ.

MORTADELLA

Tôi lên năm tuổi, nhưng không phải là một đứa trẻ như những đứa khác. Với một người cha như cha tôi, bạn sẽ hiểu vì sao.

Mỗi sáng thứ Hai ông ra đi từ lúc rạng đông và biến mất suốt cả tuần. Gillette nhận nuôi ông. Bà chỉ trả ông lại cho tôi vào tối thứ Sáu, khi ông bấm chuông cửa và tôi chạy ào ra — trước là để ôm ông, sau là để "lái" chiếc Fiat 127 của ông vào ga-ra. Xe của công ty.

Trong xe, ông ngồi ở ghế bên cạnh. Tôi ngồi sau tay lái. Những cuộc trò chuyện của chúng tôi diễn ra ở một chiều không gian khác.

Ông bảo tôi phải tính nhẩm trong đầu. Vì một ngày nào đó, nếu không tìm được cái máy tính, tôi sẽ lạc lối. Thế là các bài tập bắt đầu.

"Nando… nếu 100 gam mortadella giá 800 lia, mà cha mua 120 gam, thì cha phải trả bao nhiêu?" Tôi trả lời ngay lập tức. Ông là cha tôi — mãi nhiều năm sau tôi mới hiểu ông đang xây gì bên trong tôi. Nhưng tình thương của ông lớn đến mức chẳng có gì thấy nặng nề nếu nó đến từ ông.

Rồi ông nói tiếp: "Thế nếu cha mua 90 gam? Và tám mươi hai gam?" Câu trả lời chính xác, lần nào cũng vậy. Tôi không muốn làm ông thất vọng. Bản năng ấy chưa bao giờ rời bỏ tôi.

Nhiều năm sau, khi tôi đang học kế toán, ông hỏi câu hỏi của thế kỷ: "Nếu cha mua với giá 100 và bán với giá 120, thì cha đang làm việc với tỷ lệ lãi trên giá vốn là bao nhiêu?" "Hai mươi phần trăm," tôi nói. "Giỏi."

"Nhưng nếu cha mua với giá 100 và bán với giá 120, và cha muốn biết biên lợi nhuận gộp, thì nó là bao nhiêu?" Ông nhìn tôi. Tôi không để ông kịp nói. "Mười sáu phần trăm."

Ông không nói một lời. Ông mỉm cười. Rồi bước đi.

Đó là cha tôi. Một trong những người con của Gillette.

Nando.

KẺ TRỘM

Phần lớn độc giả — những người lương thiện — sẽ bị cuốn vào nỗ lực tìm hiểu một kẻ trộm thật ra là gì, hắn tiến hóa ra sao, hắn đại diện cho điều gì bên trong một vai trò vốn chẳng phải là vai trò nào cả.

Nhưng hãy cẩn thận: tôi không trình bày danh sách các nghị sĩ quốc hội Ý, đứng trên mọi hệ tư tưởng chính trị. Tôi chỉ đơn giản mô tả, bằng tầm nhìn và kinh nghiệm, những kẻ đã vượt qua lằn ranh ấy và đã quay về được mà không nổ tung, vẫn còn mỉm cười với công lý.

Hắn không thuộc về nghề nào, cũng chẳng thuộc về ngành nào. Luật pháp quy hắn thành "tội phạm", nhưng chữ **kẻ trộm**, nói thẳng ra, không hề tồn tại trong Bộ luật Hình sự của bất kỳ hệ thống pháp luật nào trên thế giới.

Lời của một kẻ trộm.

Cái còn lại là một nghệ thuật: sự khéo léo, nhu cầu, cơ hội, một modus vivendi.

Nổi tiếng nhất là những kẻ trộm kinh tế và tài chính. Ít được biết đến hơn — và nguy hiểm hơn nhiều — là những kẻ trộm nhận thức và tình cảm.

Cả hai đều phải trả giá, nhưng bí quyết nằm ở một nguyên tắc tội phạm cũ: trước khi ra tay, phải tìm ra kẻ có tội và dựng lên bằng chứng trước đã. Đó là những yếu tố duy nhất cho bạn một lối thoát có khả năng — không bao giờ tuyệt đối. Chỉ sau đó mới có thể lên kế hoạch.

Một kẻ trộm đáng kính giữ kín danh tính của mình. Hắn không bao giờ vào tù. Hắn không hối cải. Hắn không thú tội. Hắn không chia sẻ. Hắn sinh ra đã thế: kín đáo.

Người ta bị hắn cuốn hút. Cái khó lường bao giờ cũng cuốn hút hơn cái hiển nhiên, ngay cả khi nó mang theo một rủi ro không tính trước.

Khi cơ quan tư pháp gặp một kẻ như thế, họ khen hắn. Và thứ đầu tiên họ tìm không phải là phương pháp — cái đó dành cho những kẻ tò mò — mà là chiến lợi phẩm.

Ngay cả ở đây, bản sắc của nhân vật cũng tự lộ ra: đừng bao giờ giữ của cải kiếm được bên trong biên giới của chính mình. Và ngày nay, biên

giới không còn là các quốc gia nữa — chúng là các châu lục.

Một chỉ thị châu Âu từ tháng 4 năm 2026 đã ra lệnh cho mọi ngân hàng phải được kết nối và tự động giám sát bởi cơ quan thuế của mọi quốc gia trong khối. Những kẻ trộm đầu tiên đã chuẩn bị từ rất lâu trước đó.

Những lựa chọn còn lại vẫn là các châu lục khác — nơi duy nhất mà một kẻ trộm vẫn còn lý do để tồn tại.

Còn về Giáo hội Công giáo: qua nhiều thế kỷ, Giáo hội đã sửa đổi điều răn thứ bảy, nhưng không ai bao giờ nói đến chuyện đó. Trong Cựu Ước, lệnh cấm nhắm vào việc bắt cóc một người Israel tự do để bán làm nô lệ. Rồi nó tiến hóa thành một lệnh cấm chung đối với việc trộm cắp.

Và khi tội phạm chuyển sang địa hạt nhận thức, giới y văn phải bịa ra một thuật ngữ: **thao túng**.

Chúng ta sẽ xem văn chương bịa ra điều gì tiếp theo. Còn tôi, tôi hy vọng một ngày nào đó sẽ nổi tiếng nhờ lời buộc tội đầu tiên về **trộm cắp nhận thức văn chương**.

Nando

PHÒNG TẬP

Có một sợi chỉ mảnh giữ một cặp đôi gắn với nhau. Những kẻ "thông minh" nói: **tiền bạc và lợi ích**. Những kẻ bệnh hoạn nói: **tình dục**. Những người thật sự hiểu chuyện nói: **phòng tập**.

Tại sao? Vì câu trả lời ấy giải quyết được 95% các vấn đề của chuyện yêu đương.

Tiền bạc và lợi ích

Chúng chỉ tồn tại được khi không còn gì khác để trao. Không phải một phước lành — mà là một giới hạn. Bạn sống cuộc đời ở mức 50%. Nửa

tốt đẹp hơn mãi mãi bị khóa lại.

Tình dục

Đàn ông thì cơ học: anh ta cần giải tỏa, cần buông, cần trút cạn. Đàn bà thì nhận thức: cô ấy đọc cơ thể mình như một mật mã. Cô ấy không từ bỏ, không khuất phục, không gục ngã. Cô ấy lựa chọn.

Phần thú vị

Một cặp đôi ra đời như thế này:

Anh nghĩ: "Mình là người đầu tiên của cô ấy, người tốt nhất, người duy nhất. Mình đã khiến cô ấy đổ gục vì mình. Mình sẽ theo kịp. Mẹ mình không kể hết cho mình mọi chuyện về đàn bà, nhưng mình sẽ xoay xở được."

Cô nghĩ: "Được. Mong là anh ta là người cuối cùng. Mình sẽ sửa anh ta. Anh ta không quá thông minh — lợi thế. Anh ta là đàn ông: rồi cuối cùng anh ta cũng sẽ khóc trên vai mình."

Sự thật buổi sáng

Cô đứng trần truồng trước gương. Cô biết từng tấc cơ thể mình như một vương quốc riêng. Cô thấy dư ra một xăng-ti-mét, một đường cong đang xê dịch, một bầu ngực đang hạ ánh nhìn xuống phía đầu gối. Và cô hiểu ra: **cơ thể cô là giá trị gia tăng của cô, là vũ khí của cô, là ngoại giao của cô.**

Thế là cô đi tập.

Nhưng vì cô là người nhận thức, cô bắt đầu bằng việc trút hết lên anh:

"Anh biết không, tối qua anh không phải là người đàn ông em đã cưới. Ba phút là anh ngủ mất. Anh ngáy. Anh có bụng. Và đã hai năm nay anh không nhìn thấy anh bạn nhỏ của mình."

Mười hai giây sau anh hoảng loạn. “Anh phải làm gì đây?”

Cô trả lời: “Anh sẽ đến phòng tập. Em cũng sẽ đi. Thế thì anh sẽ không thấy chán.”

Và đây mới là vấn đề

Phòng tập không phải là một nơi chốn. Nó là một hệ sinh thái. Và các hệ sinh thái thì thu hút **những kẻ bầu bạn sai trái**. Loại biến một người đàn ông thành kẻ trộm. Và giữa đám kẻ trộm, người lương thiện không sống sót nổi.

Rồi đến những cuộc phản bội. Và cái giá đắt hơn nhiều so với tiền hội phí hằng tháng.

Phần còn lại ai cũng biết. Kể ra chỉ làm mở thêm những vết thương. Mà tác giả này thì không mở vết thương: ông trao những nụ cười, những suy nghĩ, và giọt đắng mà bạn không bao giờ quên.

Nando

NĂM 2025

Chuyến tàu và sự giúp đỡ bất ngờ

Ở **Firenze**, tôi bước xuống tàu và ngồi xuống một chiếc ghế dài. Tôi cần thời gian để suy nghĩ.

Về mặt kỹ thuật, nhảy xuống đường ray là điều có thể. Tuy vậy, nó sẽ để lại máu trên tuyến đường sắt. Sẽ phải có ai đó lau dọn.

Ở Ý, người ta còn có thể tính tiền dọn dẹp với bạn.

Vả lại, tôi chưa đánh mất chính mình. Tự sát thuộc về những ai đã mất các điểm tựa nhận thức. Các điểm tựa của tôi vẫn còn nguyên.

Trong lúc đó, nhìn một người phụ nữ xinh đẹp băng qua nhà ga khiến tôi nhớ đến cuộc sống. Nó cũng khiến tôi nhớ đến biết bao trải nghiệm tôi đã có.

Ngay sau đó, tôi bước vào quán bar của nhà ga và xin gọi một cuộc điện thoại. Tôi gọi cho vợ tôi và giải thích quyết định của mình.

Tôi nói với bà rằng tôi sẽ đến **Venezia** để gặp các con trai chúng tôi. Tôi cũng báo cả giờ đến chính xác.

Quyết định ấy có vẻ hợp lý và lý trí.

Các con tôi đã là — và vẫn là — sự nối dài tự nhiên của gia đình mà tôi đã tạo dựng.

Khi tôi trở lại tàu, người soát vé tiến đến chỗ tôi. Thật không may, tôi không có vé.

Anh ta bảo tôi sẽ phải xuống tàu ở ga kế tiếp. Nếu không, anh ta sẽ gọi cảnh sát đường sắt.

Vào khoảnh khắc ấy, tôi dùng đến ba công cụ: **năng lực, sự sáng tạo và giải pháp**.

Tôi bình tĩnh giải thích rằng buộc tôi xuống tàu có thể gây ra một vấn đề lớn hơn. Tôi nói với anh ta rằng tôi có thể nhảy xuống đường ray và làm tàu dừng lại hàng giờ liền.

Anh ta bỗng im bặt.

Rồi tôi hỏi mất bao lâu thì đến ga kế tiếp.

“Ít nhất một tiếng,” anh ta đáp.

Trong một tiếng ấy, một điều bất ngờ đã xảy ra.

Hai người phụ nữ vùng Toscana ngồi đối diện tôi. Tôi hiểu ngay rằng họ là giảng viên đại học đang trên đường đến một hội nghị.

Lúc đầu, chúng tôi chỉ trao đổi vài lời đơn giản. Tuy vậy, sự tò mò chẳng mấy chốc đã thế chỗ cho khoảng cách.

Khoảng ba mươi phút sau, một trong hai người quay lại.

Bà cầm trên tay một tấm vé tàu.

Vé của tôi.

Một lần nữa, phụ nữ lại trở thành vận may bất ngờ của tôi. Tôi chưa bao giờ chối bỏ thực tế này.

Con người được gọi là phụ nữ mang trong mình một chiều sâu mà rất ít người thấu hiểu trọn vẹn.

Trước khi xuống tàu, bà đưa cho tôi địa chỉ e-mail của mình. Tôi muốn sau này trả lại tiền.

Tuy vậy, cuộc sống cứ tiếp diễn và chuyện đó chưa bao giờ xảy ra.

Venezia và lần ra đi thứ hai

Cuối cùng tàu cũng đến **Venezia**.

Từ xa, tôi đã thấy các con trai mình.

Vincenzo, 193 cm. Francesco, 188 cm.

Chúng đứng cao vượt lên trên đám đông trong hành lang.

Chúng đến để đưa tôi về nhà và đặt tôi lại đúng chỗ.

Chẳng bao lâu, chúng giúp tôi dựng lại sự ổn định cơ bản. Tôi được tắm, có quần áo sạch, có đồ ăn, và được nghỉ ngơi.

Sau đó, các câu hỏi bắt đầu. Rất nhiều câu hỏi.

Chúng đúng là con của mẹ chúng.

Bốn tháng sau, vào **ngày 27 tháng 6**, một quyết định khác xuất hiện. Bản năng gia đình cũ cố kéo tôi trở lại.

Họ muốn tôi quay lại nghề cũ của mình.

Nhà quản lý.

Nando

PHẦN TIẾP

Tuy vậy, tôi không đi lùi.

Tôi chưa bao giờ đi lùi.

Thay vào đó, tôi đối mặt với thất bại bằng cách tiến về phía trước.

Với số tiền còn lại ít ỏi vô cùng, tôi mua một vé máy bay.

Điểm đến: **Bồ Đào Nha**.

Tôi không có kế hoạch cụ thể nào.

Dẫu vậy, tôi biết cách xoay chuyển.

Lisbon và khởi đầu của mọi thứ

Đầu tiên, tôi đến **Porto**. Nhà trọ ấy chứa hai mươi bốn người ngủ chung một không gian.

Những gì tôi có gần như đã cạn.

Vì thế, tôi đi xuống phía nam, nơi cuộc sống rẻ hơn. Tôi đến **Beja**, cách đó khoảng năm trăm cây số.

Tuy vậy, sau một đêm tôi quay về **Lisbon**.

Vào **ngày 3 tháng 7**, cuối cùng tôi cũng tìm được một chiếc giường.

Phòng ở chung. Căn hộ ở chung.

Chín người sống trong ba mươi lăm mét vuông.

Đủ mọi nền văn hóa và ngôn ngữ lấp đầy không gian ấy.

Điều kiện sống gần với một túp lều châu Phi hơn là một ngôi nhà hiện đại.

Giá là **230 euro mỗi tháng cộng 100 euro tiền cọc**. Tôi trả tất cả.

Sau khoản thanh toán ấy, tôi không còn đồng nào.

Không có đồ ăn.

Chỉ có một chỗ để ngủ.

Dù vậy, quãng thời gian ấy đã trở nên thiết yếu. Có thể tóm lại trong ba điểm:

a) giảm **hai mươi ký** và thay đổi hoàn toàn chế độ ăn; b) sống sót chỉ với **bảy mươi euro mỗi tháng**; c) định hình các dự án xuất bản, ít nhất là ở dạng bản nháp.

Tôi ở đó cho đến **ngày 22 tháng 11 năm 2025**.

Cuối cùng tôi quyết định trở về Ý. Vài lời bảo đảm cho thấy có lẽ rốt cuộc đã có những điều kiện có thể trụ được.

Tôi hy vọng mọi chuyện sẽ ổn.

Dẫu vậy, tôi vẫn sẵn sàng ra đi lần nữa nếu cần.

Rồi một điều phi thường đã xảy ra.

Từ **ngày 9 tháng 12 đến ngày 26 tháng 12**, chỉ trong **17 ngày**, mọi thứ đã thay đổi.

Ba năm trước đó bỗng hóa thành sự chuẩn bị.

Giờ thì thế giới có thể nhìn thấy tôi.

Và cuối cùng tôi cũng có thể nhìn thấy họ.

Không có người trung gian.

Không có nền tảng nào kiểm soát quá trình.

Tôi vẫn tự do trong hành động của mình.

Tôi vẫn là chính tôi.

Giáng sinh vui vẻ. Cha.

Suy ngẫm của tác giả

Nhìn lại năm 2025, tôi không còn thấy một năm đổ vỡ. Thay vào đó, tôi thấy một năm của sự sáng tỏ.

Ra đi với hai bàn tay trắng buộc tôi phải đo khoảng cách giữa sở hữu và bản sắc. Tiền bạc, tiện nghi và sự chắc chắn biến mất nhanh chóng. Tuy vậy, có một thứ mạnh hơn vẫn còn lại.

Bản sắc sống sót khi mọi thứ khác sụp đổ.

Những tháng chênh vênh ấy hoạt động như một tấm lọc. Ảo tưởng tan biến. Kỳ vọng tan rã. Những vai diễn đi mượn cuối cùng cũng rơi rụng.

Cái còn lại là điều cốt yếu.

Tự do.

Những dự án theo sau không nảy ra từ chiến lược. Thay vào đó, chúng lớn lên từ nhu cầu.

Rốt cuộc, năm ấy chẳng phá hủy điều gì.

Nó làm lộ ra những gì vốn đã ở đó.

DẠY NGƯỜI CUBA

Khi hạ cánh xuống Miami, tôi đã biết thành phố ấy chẳng còn lại bao nhiêu chất "Mỹ". Nơi đó là Cuba với máy lạnh tốt hơn. Người tài xế taxi đón tôi là người Cuba, tất nhiên rồi. Điều đầu tiên anh ta hỏi: tôi có đi một mình không và có muốn có người bầu bạn không. Không siêu thị, không trung tâm mua sắm, không có nước Mỹ trên bưu thiếp. Một thế giới hoàn toàn khác.

Tối hôm đầu tiên, trong lúc tôi ở nhà một mình, có người gõ cửa. Cảnh sát. Họ làm tôi bất ngờ, nhưng họ không đến để gây rắc rối. Họ đến để báo rằng sáng hôm sau tôi có một cuộc hẹn ở Lãnh sự quán Mỹ. Đúng mười giờ rưỡi.

Hôm sau, tôi đến đúng giờ. Một người đàn ông ngoài năm mươi ra mở cửa và bảo tôi rằng tôi sẽ sớm gặp nhà tư vấn. Rồi bà xuất hiện: cao, mảnh mai, tóc vàng, thanh lịch, chỉn chu hoàn hảo. Bà bắt tay tôi và nhắc rằng chúng tôi đã gặp nhau nhiều năm trước ở Roma, khi bà làm việc tại Bộ Giáo dục với tư cách giám đốc điều hành đầu tiên.

"Tất nhiên là tôi nhớ bà. Bà khỏe không?" tôi nói, thật lòng vui mừng được gặp lại bà.

Từ khoảnh khắc ấy trở đi, ở Roma không ai hiểu nổi vì sao tôi lại từ chối lời đề nghị của bà mà thậm chí không hỏi đến mức lương. Đó là một lời đề nghị lớn, một lời đề nghị nghiêm túc — quá nghiêm túc đối với một người đơn giản như tôi, vượt ra ngoài tiền bạc, vượt ra ngoài tham vọng.

"Tôi muốn ông làm việc ít nhất 30 ngày cho một dự án đào tạo và giao tiếp dành cho các nhà quản lý trẻ người Cuba. Ông sẽ có mọi thứ ông muốn, và hơn thế nữa. Xin đừng nói không."

Các lớp học sẽ diễn ra từ 10 đến 12 giờ, rồi từ 14 đến 17 giờ.

Tôi nhớ buổi học đầu tiên: khoảng năm mươi người, nửa nam nửa nữ, tất cả đều là người có nghề. Sau những màn giới thiệu thường lệ — tên, họ,

tuổi nói to lên — tôi bắt đầu khởi động tiếng Tây Ban Nha của mình bằng cách kể chuyện cười Cuba. Ai cũng muốn biết tôi đến từ vùng nào của Cuba.

Khoảnh khắc suy ngẫm thật sự đầu tiên đến khi tôi chỉ ra sự khác biệt giữa *dạy* và *giao tiếp* — điều mà nhiều người Ý thậm chí còn không hiểu.

Ngày tháng trôi vèo, và cuối cùng mọi thứ khép lại bằng một chiếc bánh mà các học viên đã làm cho tôi. Họ vui vì 30 ngày chúng tôi ở bên nhau. Ai cũng muốn xin số điện thoại của tôi. Họ sững sờ vì tôi không uống rượu, không hút thuốc, không dùng ma túy.

Thời trẻ tôi từng là cầu thủ bóng bầu dục — một tư duy của người chơi thể thao. Trong khi đó, nhà tư vấn người Ý mời tôi đi ăn tối để ăn mừng và để cuối cùng hiểu ra mình đã bỏ lỡ điều gì. Mọi người gắn bó với tôi đến mức đơn giản là không thể quên tôi.

Tôi là một người may mắn, lúc nào trước mặt cũng có hai khả năng: thứ nhất, một người phụ nữ tuyệt vời mời tôi đi ăn tối sau 30 ngày im lặng; thứ hai, tiếng nói của định mệnh bảo tôi rằng đã đến lúc phải đi.

Một nụ hôn theo nghi thức, một lời tạm biệt, và bà hỏi tôi: "Ông đi đâu vậy? Ông bỏ tôi lại một mình sao?"

Hôn tạm biệt bà. Ra đi. Và không bao giờ ngoái lại. Tự do lúc nào cũng khiến tôi phải trả giá đắt hơn sự tiện nghi.

Nando

NHỮNG NẢI CHUỐI

Bài học rút ra

Thói quen ăn uống mới của tôi, trong giai đoạn thứ ba của cuộc đời, có chuối vào buổi sáng. Khi tối hôm trước chuối hết, ngày hôm sau bắt đầu

bằng một khoảng trống.

Một buổi sáng tháng Mười Hai năm 2025, tôi đến chỗ người bán trái cây dưới nhà. Tôi biết ông ta đã hơn bốn mươi lăm năm. Ông chào tôi, nói "mừng anh về lại", và hỏi tôi cần gì.

— Chuối. Nếu ông có loại chín, kể cả loại rẻ, tôi càng thích. — Không, tôi chỉ đưa được loại này thôi — ông ta đáp.

Giá: 1,45 euro một ký. Xanh hay vàng, tùy tôi chọn.

Tôi lấy một túi 5 euro. Tôi dắt theo con chó, mà ở quanh đây, dắt chó vào cửa hàng vẫn còn là điều cấm kỵ.

Về đến nhà, sự tò mò — con đẻ của một tuổi thơ sống trong nghèo khó — thúc tôi đem túi ra cân. 2,752 kg. Lẽ ra tôi chỉ phải trả 3,99 euro. Không ai nhắc gì đến đồng euro còn lại.

Tôi là người tốt. Bao dung. Tôi nghĩ đó là nhầm lẫn. Nhưng khi một mối ngờ đã nảy sinh, nó phải được kiểm chứng.

Ba ngày sau tôi quay lại. Vẫn nếp cũ. Có cả con chó.

— Lấy cho tôi 1 euro chuối. Ông ta đưa tôi bốn quả nhỏ.

Anh bạn tôi ở tiệm kem đã chờ sẵn với cái cân của anh ấy. 0,456 kg. Giá thực: 0,66 euro. Tiền thối thiếu: 0,34 euro.

Lần thứ nhất là một mối ngờ. Lần thứ hai là sự kiểm chứng. Tôi cần một lần thứ ba để đi đến chắc chắn.

Ngay chiều hôm ấy, tôi quay lại. Cùng một cảnh. Lại trả 5 euro.

Lần này anh bạn làm đại lý vận chuyển của tôi đã chờ sẵn. Cân chuyên nghiệp. 2,90 kg. Giá thực: 4,20 euro. Ông ta lấy 5 euro. Vẫn không thối lại.

Ngày tháng trôi qua. Tôi phải cân nhắc con người, hoàn cảnh, môi trường. Một cuộc đối chất trực diện có thể gây rắc rối cho gia đình tôi. Có những người không phản ứng với lời nói.

Nhưng tên tôi là Frega. Và bị cướp không nằm trong thiên hướng của tôi.

Sự trả đũa của tôi mang một hình thức khác.

Năm ngày sau, tôi quay lại, không dắt theo con chó. Tôi hỏi gặp chủ tiệm — người cha, hơn tôi vài tuổi.

— Ông nghe này, lần trước bạn tôi nói chỗ chuối có vẻ nhiều quá. Tôi đã cân ở nhà: 3,90 kg. Theo giá niêm yết, lẽ ra tôi phải trả 5,65 euro. Ông chỉ lấy 5 euro. Tôi đến để đưa ông phần chênh lệch.

Và tôi chìa ra 0,65 euro, để ai cũng thấy rõ.

— Trừ khi đó là giảm giá, vì chúng ta đã quen nhau bốn mươi năm.

Mắt ông mở to. Vợ con ông đứng sững. Kinh nghiệm đã cứu ông.

— Đó là giảm giá — ông nói — dành cho khách hàng đặc biệt.

Tôi bỏ mấy đồng xu lại vào túi.

— Cảm ơn ông — tôi đáp. — Nhưng tôi sẽ không mua hàng ở đây nữa. Những sự quan tâm dành cho "khách hàng đặc biệt" như thế đặt tôi vào thế khó. Tôi chẳng có lý do gì để nhận chúng. Chẳng có cớ gì. Dù sao cũng cảm ơn ông.

Ông không nói được lời nào. Ông đã hiểu tất cả.

Những ngày sau đó, tôi đi ngang qua cửa tiệm. Không một lời bình phẩm. Chỉ có những ánh mắt cúi xuống. Chúng nói điều mà họ chưa bao giờ đủ can đảm để nói: xin lỗi.

Bài học rất đơn giản: từ một chuyện tiêu cực, bạn luôn có thể rút ra một điều tích cực. Những thành công của tôi vận hành như thế.

Tôi là như vậy đấy. Và tôi vẫn ăn chuối.

Nando

PHẦN TIẾP

Lúc đó là 3 giờ 23 sáng. Đêm se lạnh. Im lặng. Chuông bộ đàm ở cửa reo. Cả nhà thức giấc.

Con gái tôi thì thầm: "Họ đến bắt cha đấy. Cái vali kéo của cha lúc nào cũng sẵn sàng sau cửa phòng ngủ mà."

Con bé không tin câu chuyện của tôi. Nó chưa đọc sự thật. Nó không tin tôi. Tôi thậm chí còn không đáng tin. Nó chỉ diễn giải những con chữ. Và đó mới là nỗi đau thật sự.

Tôi trả lời bộ đàm. Một giọng nói vang lên: "Xin lỗi vì giờ giấc thế này, nhưng tôi cần nói chuyện với anh. Tôi là người bán trái cây gần nhà anh."

Tôi mở cửa cho ông vào. Ông đã gần tám mươi tuổi. Đến khi tôi khoác xong áo choàng, ông đã ngồi trong căn phòng lớn nhất nhà. Phòng khách.

Ông suy sụp hoàn toàn về tinh thần. Nước mắt giàn giụa. Tôi không biết phải bắt đầu từ đâu.

Ông chỉ xin một điều: "Khi tôi bắt đầu nói, xin anh đừng ngắt lời tôi."

Tôi đã không ngắt lời.

"Tối hôm qua chúng ta đã có khoảnh khắc ấy. Anh nhớ chứ. Anh muốn trả tôi sáu mươi lăm xu tiền chuối, còn tôi thì giảm giá cho anh."

"Tôi nhớ," tôi nói.

"Sau khi anh đi, tôi ngồi vào bàn với gia đình. Bài học anh cho tôi thật nặng. Với tôi. Với một người ở tuổi tôi."

“Tôi chỉ muốn biết anh có tha thứ cho tôi không. Và xin anh tha thứ.”

Ông cầm một chiếc khăn tay bằng vải, lau giọt nước mắt cứ trào ra mãi.

“Xin thứ lỗi vì giờ giấc. Tôi không thể ngủ được nếu chưa gặp anh trước. Mà tìm được anh cũng chẳng dễ. Chúng tôi đã tìm tên anh trên mạng. Hiện ra ba trang web. Toàn bằng tiếng Anh. Chúng tôi không hiểu chúng nói gì. Chúng không bán gì cả. Chúng không đòi hỏi gì cả. Chúng tôi không hiểu những trang ấy là gì.”

Ông bật cười.

Tôi đứng dậy. Bảo ông đứng lên. Tôi ôm chặt lấy ông.

Tôi nói với ông rằng tôi không phải giáo sư. Cũng chẳng phải thầy giáo. Tôi không thể dạy bài học cho ai cả. Tôi chỉ áp dụng lẽ thường của một người cha, nơi các quy tắc và nguyên tắc đứng trước mọi tính toán kinh tế.

Lúc ra về, ông hỏi liệu tôi có quay lại tiệm ông không. Tôi đáp:

“Quá khứ dạy ta. Hiện tại thì không bao giờ bị lãng quên. Tương lai sống trong những giấc mơ của chúng ta, nơi ta thấy mình muốn trở thành ai.”

“Tôi đã ở bên kia tương lai. Bởi tôi đang xây dựng của cải cho nhiều thế hệ, chứ không phải những thứ tài sản tạm bợ để thừa kế.”

Ông không thật sự hiểu tôi muốn nói gì. Đó là mặt nhận thức của tôi — cái mặt mà trong vài từ ngắn ngủi chẳng có gì cả, nhưng nếu bạn lắng nghe kỹ, lại có tất cả.

Nando

TRƯỚC CỬA TỬ

Khoảnh khắc một người đàn ông hiểu ra rằng cuộc đời đã chọn thay anh ta rồi.

Chẩn đoán

Mỗi lần kể lại một câu chuyện mình đã sống thật, đầu tiên tôi mỉm cười, rồi tự hỏi làm sao mình sống sót được. Tình huống phi lý, gần như siêu thực. Thế nhưng nó đã định hình cuộc đời tôi, vì vậy tôi thấy mình buộc phải kể ra.

Tháng 1 năm 2007. Tôi đang ở bên ngoài một phòng xét nghiệm, chờ kết quả của ca phẫu thuật. Bảy khối u carcinoid đã được cắt khỏi ruột non của tôi sau hai lần mổ chỉ cách nhau ba mươi ngày.

Một chị lao công mà tôi biết mặt lặng lẽ đến gần tôi.

“Tôi rất tiếc,” chị nói. “Tôi nghe được… khối u ác tính. Anh nên đi gặp bác sĩ ung bướu.”

Vào khoảnh khắc ấy, cái chết hiện ra như khả năng gần kề nhất. Tuy nhiên, lý trí nhanh chóng can thiệp.

Tôi nghĩ đến đứa con gái khuyết tật của mình. Trốn chạy không còn là một lựa chọn. Vì vậy, tôi phải sống, xây dựng hiện tại cho con và bảo vệ tương lai của con.

Ngay sau đó, bác sĩ ung bướu xác nhận tất cả: u thần kinh nội tiết, thời gian sống còn lại khoảng ba mươi ngày.

Mang những lời ấy trong đầu, tôi đi dọc một bãi biển vắng tanh. Trong khi đó gió quất vào mặt tôi, và những con sóng thì thầm một điều mà tôi chưa thể hiểu.

Quyết định

Ngày 28 tháng 1.

Tôi lái xe đến Napoli tìm những người bạn cũ và khách hàng cũ. Tôi cần tiền và một khởi đầu mới. Tuy nhiên, không ai đầu tư lấy một euro.

Thay vào đó, họ chỉ mời tôi những bữa tối ở nhà hàng.

Vài ngày sau, ngày 6 tháng 2, tôi thấy mình ở Napoli chỉ với 275 euro và không có thẻ tín dụng. Theo chẩn đoán, chỉ còn mười lăm hay hai mươi ngày.

Ở lối ra đường cao tốc, tôi phải chọn đi về phía nam hay phía bắc.

Rồi vợ tôi gọi.

"Anh về nhà đi."

Bà tưởng mình đang nói chuyện với cơn trầm cảm. Tuy nhiên, bà không thể thấy cơn bão hormone bên trong cơ thể tôi đang làm gì.

Vậy là tôi chọn phía bắc.

Romania

Hai ngày sau, tôi đến Brasov, Romania — xứ sở của Dracula.

Chuyến đi không phải vì một người phụ nữ. Thay vào đó, nó là bản năng thuần túy.

Trong túi còn hai mươi euro. Đủ để chết. Chắc chắn không đủ để làm lại từ đầu.

Dù vậy, tôi quyết định làm lại từ đầu.

Ở một quán bar, tôi gọi cappuccino và cornetto. Tôi nhận ra ngay rằng phụ nữ Romania có một vẻ đẹp hiếm có. Tuy nhiên, đàn ông ở đó thường thiếu sự ga lăng.

Cô phục vụ nhận ra tôi không có tiền lẻ. Thay vì đuổi tôi đi, cô lắng nghe. Chúng tôi nói chuyện suốt ba tiếng.

Cuối cùng cô bật khóc, thậm chí còn đưa tiền cho tôi.

Tôi từ chối.

Thay vào đó, tôi hỏi một câu:

“Sòng bạc ở đâu?”

Cô chỉ xuống cuối phố, bối rối.

Tôi bước vào với hai mươi euro. Đến năm giờ sáng, tôi bước ra với bốn trăm năm mươi.

Nando

PHẦN TIẾP

Làm lại từ đầu

Ngay sau đó, tôi thuê một căn hộ trên tầng bốn với giá 280 euro. Cô phục vụ đứng ra bảo lãnh việc thanh toán.

Buổi chiều, tôi làm quen với mấy cô gái làm việc ở các ga tàu điện ngầm. Trong khi đó tôi bắt đầu xây dựng những tình bạn.

Tiếp theo là một chuyến đi chợ. Một trăm năm mươi euro thực phẩm bày ra trên quầy. Tuy nhiên, tôi chỉ trả mười hai. Cá ngừ được cho không một nửa, còn ông bán thịt thì tặng tôi chỗ thịt.

Sòng bạc trở thành ngân hàng hằng đêm của tôi. Trong khi đó căn hộ của tôi dần biến thành một nơi tụ tập.

Hương vị Calabria thay phiên nhau lên bàn. Những câu chuyện được truyền tay. Và cuộc sống lặng lẽ bắt đầu lại.

Chuyến trở về không bao giờ thành

Tháng 12 năm 2007.

Cái chết đã quên mất tôi.

Vợ tôi lại gọi.

“Anh về nhà gấp đi.”

Tôi còn mười hai euro. Tuy nhiên, một phiếu bay của hãng hàng không cho phép tôi rời Bucharest.

Chuyến bay đến Reggio Calabria thất bại giữa chừng trên không. Thay vào đó, chúng tôi bị chuyển hướng sang Zürich.

Ở sân bay, tôi lại ứng biến. Trong phòng chờ của British, tôi chộp lấy cây cột chắn hàng làm micro và bắt đầu hát.

Các cô tiếp viên bật cười.

Ngay sau đó họ cho tôi một chuyến bay đến London — kèm thêm một trăm bảng Anh.

London, Paris, Roma, Napoli.

Mỗi bước đi đòi hỏi sự sáng tạo. Mỗi khoảnh khắc đòi hỏi gan dạ.

Cuối cùng, bảy ngày sau tôi về đến nhà.

Hậu quả

Vợ tôi giận điên lên.

“Anh đã ở đâu? Với mấy cô gái của anh à?”

Tôi mỉm cười.

“May mà có họ đấy,” tôi nói. “Không thì anh vẫn còn kẹt ở Zürich.”

Ngay sau đó, tôi bắt đầu công việc mới: một công ty cung ứng lao động tạm thời, xây dựng và dịch vụ an ninh. Sáu nhân viên khởi động dự án. Tháng nào lợi nhuận cũng được tái đầu tư.

Tuy nhiên, ít ai tin vào nó.

Sụp đổ

Năm 2008, tôi quay lại Romania.

Công ty cung ứng lao động tăng lên 258 nhân viên châu Âu. Mảng xây dựng hợp tác với một tập đoàn đa quốc gia của Ý. Trong khi đó mảng an ninh hoạt động trong lĩnh vực hàn nguyên tử.

Tôi học tiếng Romania, đọc được, viết được và nói được. Những câu chuyện và những câu đùa mở ra mọi cánh cửa.

Rồi, vào tháng Mười Hai, tôi cho đi tất cả và ra đi.

Các cô phản đối.

“Không có anh thì chẳng gì trụ nổi đâu.”

Ba tháng sau, mọi thứ sụp đổ.

Vì sao?

Vì cơn đói không thể ủy thác. Kinh nghiệm không thể chuyển giao. Và đạo đức làm việc không thể đem tặng.

Bài học thật sự

Một người Ý không tiền bạc, được những người phụ nữ Romania nâng đỡ, nghe có thể như một giấc mơ.

Tuy nhiên, thực tế dạy một điều khắc nghiệt hơn.

Cơn đói thật sự chỉ tán thưởng những ai mang nó bên trong mình.

Ghi chú cuối

Khi tôi chào đời, người ta trao cho tôi một cái họ giống như tôi — **FREGA** — một cái tên thường gắn với bọn trộm cắp và lừa đảo.

Suốt sáu mươi mốt năm, tôi đã cố chứng minh điều ngược lại.

Bởi vì tên gọi không định nghĩa chúng ta.

Thay vào đó, thương hiệu mới định nghĩa chúng ta.

Và một thương hiệu chỉ được xây dựng bằng hành động.

Nando

KHÔNG ĐỒ LÓT

Hôm qua là một ngày đòi hỏi nhiều, nhưng cũng là một ngày giải quyết được việc — như thường lệ. Tôi chưa bao giờ phí thời gian mà không có mục đích: thời gian nhận thức của tôi tuân theo những quy tắc nghiêm ngặt; còn thời gian nữ tính thì chẳng theo quy tắc nào.

Vậy mà tôi lại đi ngủ một mình, vì vợ tôi đã quyết định "mãn". Xin lỗi — *mãn kinh*. Tôi bật cười. Bà thì không.

Con gái tôi không bỏ lỡ cơ hội nhắc tôi rằng ở tuổi 61 tôi đã "già", và rằng tôi sẽ chẳng đủ sức lực hay can đảm để chiều một người phụ nữ trong chuyện chăn gối — chắc chắn tôi sẽ gục mất. Nó là con gái tôi, là cuộc đời tôi. Một nụ cười là đủ để nói hết mọi điều. Nhưng tôi không nhịn được mà buông một câu:

Nhiều người dùng nó chỉ để đi vệ sinh. Có người thì làm anh hùng. Có người dùng để nảy sinh ý nghĩ. Có người làm cha rồi sau đó làm người tình. Và có người chỉ ngắm nó.

Tôi thì đã biến nó thành một công cụ làm việc toàn thời gian — và thuế được khấu trừ ngay tại nguồn.

Con bé phá lên cười, không sao dừng được. Vợ tôi, từ phòng bên, xác nhận lời phán quen thuộc của bà: "Anh là quỷ sứ." Cũng phải thôi.

Tôi đã cởi đồ để đi ngủ — lúc đó là 23 giờ. Mặc vào một bộ đồ thể thao thoải mái. Mười phút với điện thoại, như mọi tối, rồi ngủ.

Khoảng 5 giờ sáng, có cái gì đó tuột ra. Tôi thấy lạnh. Tôi đưa tay xuống tìm quần và quần lót — cả hai đều biến mất.

Ai đã làm chuyện này? Chẳng có tiệc tùng, chẳng có khách, chẳng có lời mời nào. Vậy thì ai đã mở két sắt?

Tôi kiểm tra cẩn thận xem báu vật gia truyền vẫn còn nguyên vẹn, không hề hấn gì. Rồi tôi nhận ra "người bạn già" của tôi đã thức dậy trước cả tôi, đinh ninh rằng có việc phải làm.

Việc quả có đến — nhưng không phải loại bạn đang tưởng tượng đâu. Mà là loại việc tôi sống vì nó: **kể cho bạn một câu chuyện có thật và khiến bạn mỉm cười.**

Nando

MỘT NGƯỜI PHỤ NỮ NGA

Tháng 6 năm 2006 — Khởi đầu

Tôi đang điều hành công ty bán buôn của riêng mình — hàng chăm sóc nhà cửa, hàng chăm sóc cá nhân, ảo tưởng về sự vĩ đại. Tôi tưởng mình mạnh. Tôi chỉ ngạo mạn.

Tháng Bảy, Rimini. Một hội chợ thương mại đầy đồng nghiệp cũ, khách hàng, bạn bè và phụ nữ. Quá nhiều phụ nữ. Đó là lúc tôi hiểu vì sao hội chợ tồn tại: bạn nói là "công việc", nhưng đó chỉ là một cái cớ để biến mất vào những căn phòng khác.

Tôi chưa bao giờ diễn vai người chồng buồn bã với các cô tiếp viên. Không phải phong cách của tôi. Tôi luôn nói rằng tôi yêu vợ mình, và bà yêu tôi — bởi tôi về nhà với tiền, với kinh nghiệm, và không kèm những bất ngờ lây truyền nào.

Tối hôm đó, tôi gọi một cô gái chuyên nghiệp. Hai tiếng thời gian của cô ấy, sạch sẽ, đơn giản, ít rủi ro. Hoặc tôi đã tin là vậy.

Cô đến: đẹp như biển mùa đông, thân hình hoàn hảo, sự hiện diện mạnh mẽ. Cô đòi tiền ngay — cô không phải bác sĩ; cô gần với một nhân viên

cấp cứu hơn.

Tôi khoác tay cô và bảo cô chuẩn bị đi: tôi sẽ đưa cô đến nhà hàng ngon nhất thành phố, và tôi muốn mua 24 giờ tiếp theo của cô.

“Anh trả em bao nhiêu?” Tôi đưa cô tất cả những gì có trong túi. Cô bắt đầu đếm, đếm lạc mất, và hiểu rằng mình đã bước vào một đẳng cấp khác.

Cô hỏi tôi có nghiện gì không, có lệch lạc gì, có trò chơi kỳ quặc nào không. Tôi nói với cô rằng tôi là một người đàn ông được thể thao nuôi lớn, được một tập đoàn đa quốc gia đào tạo, và là một khán giả không giấy phép của cuộc đời.

Cô thả lỏng. Chúng tôi đi bộ đến nhà hàng — cô từ chối taxi. Cô gọi một người bạn đến đi cùng. Tôi hiểu: nước ngoài, cẩn trọng. Cũng phải thôi.

Bữa tối êm đềm, gần như lãng mạn, nhưng tôi vẫn giữ mình ở chế độ nhận thức. Trước khi giao báu vật gia truyền cho cô, tôi cần biết cô là ai.

Về đến nhà, cô lao vào tôi ngay ở hành lang. Không kịp lên giường. Chúng tôi tận hưởng mọi thứ hiển nhiên và cả mọi thứ vượt ra ngoài.

Tám tiếng sau, tôi chuẩn bị đi. Cô xin tôi đừng đi. Vậy là tôi hứa một điều: “Trước cuối năm nay, anh sẽ đưa em sang Nga thăm gia đình.” Cô không tin tôi. Tôi xin địa chỉ email của cô. Cô đưa cho tôi.

Nando

Sankt-Peterburg — Lún sâu

Tháng 11 năm 2006. Tôi gửi email cho cô: sẵn sàng bay sang Nga, gửi cho anh thông tin tài khoản ngân hàng của em. Cô vẫn không tin tôi. Vậy là tôi gửi tiền cho gia đình cô.

Vé máy bay. Thị thực. MILANO–SANKT-PETERBURG.

Ở Malpensa, cô đòi thêm tiền. Giọng điệu thay đổi — từ thân thiện sang quyền lực. Tôi không thích điều đó.

Chuyến bay im lặng. Mẹ cô đón chúng tôi ở sân bay. Họ đưa tôi đến một căn hộ. Không được ở khách sạn.

Chúng tôi đi chợ, mua thức ăn và ăn tối với gia đình cô. Rồi cô đi. Tôi ở lại, bị khóa trong nhà.

Sáng hôm sau, tôi thử mở cửa. Khóa. Không phải một vụ bắt cóc — chỉ là một sự giam giữ có kiểm soát.

Cô đến lúc 11 giờ, tươi cười. Buổi chiều chúng tôi sẽ là khách tại một căn dacha ngoài thành phố.

Bạn cô và một gã đến đón chúng tôi. Tuyết phủ khắp nơi. Chúng tôi đến nhà của viên đại tá KGB của cha cô.

Tiếng Anh của tôi gánh các cuộc trò chuyện. Căn biệt thự lộng lẫy. Đến cả tay vặn vòi bidet cũng bằng vàng.

Mỗi món ăn đều tinh tế, mỗi khoảnh khắc đi kèm một loại rượu vang khác. Rồi họ đưa tôi đến phòng xông hơi của đàn ông, cách đó một trăm mét. Bên ngoài âm 20 độ. Sau khi xông hơi, chúng tôi trần truồng đứng trong tuyết. Một truyền thống của Nga. Tôi không hỏi điều gì sẽ đến tiếp theo.

Đêm đó tôi ngủ một mình, trong một căn phòng đẹp đầy micro. Cô ngủ ở chỗ khác.

Buổi sáng: ăn sáng với ông đại tá. Rồi ông khoe tôi những chiếc ô tô, những chiếc mô tô của ông, và lái xe chở tôi đi quanh căn dacha, tay kẹp một con chó pug.

Buổi chiều: quay về Sankt-Peterburg. Buổi tối: cô tìm cách áp đảo tôi, kiểm soát tôi. Cô chẳng biết tôi là ai.

Hôm sau, chúng tôi lái xe dọc đại lộ chính — 20 km cửa hiệu, thương hiệu, giàu sang. Không phải một thành phố nghèo. Chỉ đứng sau Moskva.

Bữa tối với gia đình ông đại tá: hai mươi loại trứng cá muối, đồ ăn bất tận, một trăm đô la mỗi người. Rồi quay về nhà tù của tôi. Cô lại khóa cửa và bỏ đi.

Ngày hôm sau cô quay lại. Tôi bước ra ngoài một lát, bắt taxi và trốn thoát — bỏ lại toàn bộ hành lý.

Cô gọi như một người điên. Cuối cùng tôi bắt máy: "Anh đang ở sân bay." Cô đến cùng mẹ. Họ tống tiền tôi bằng lời đe dọa sẽ tố cáo tôi với cảnh sát. Tôi trả tiền. Lên máy bay. Bay về Milano.

Cơn ác mộng đã qua. Nhưng cô đã đi vào trong tôi, và cô biết điều đó.

Nando

Trở lại cuộc sống — Lối thoát

Về lại Ý. Tôi lên xe lái đến Torino làm việc. Cô gọi.

Giọng cô đã khác, ngọt ngào, lịch sự, dịu dàng. Phép màu của những tính cách nữ giới. Tôi biết cô nguy hiểm. Nhượng bộ nghĩa là đánh mất chính mình.

Cô không ngừng gọi. Cô xin tôi đón cô ở sân bay vào thứ Năm lúc 18 giờ. Lúc 17 giờ, tôi đang trên đường cao tốc Torino–Piacenza. Đổi hướng mà đến đó thì dễ thôi.

Thay vào đó, tôi khép lại. Và hiểu ra một điều dứt khoát:

Phụ nữ mạnh mẽ. Khi họ muốn điều gì, họ lấy — chẳng cần hỏi.

Suy ngẫm sau đó

Chúng tôi bước ra khỏi phòng xông hơi, trần truồng giữa tuyết. Âm hai mươi độ. Một cựu đại tá KGB đang mỉm cười với tôi. Đàn ông Nga cười như thể chẳng có gì.

Và lần đầu tiên trong chuyến đi ấy, một ý nghĩ đơn giản giáng vào tôi:

Nếu chuyện này hỏng bét… tôi gọi ai đây?

Câu trả lời đến nhanh hơn cả nỗi sợ:

Không ai cả.

Đó là khoảnh khắc tôi hiểu ra sự thật: tôi không gặp nguy hiểm. Tôi đang ở ngoài thế giới của mình.

Và khi bạn bước ra ngoài thế giới của mình, bạn không được bảo vệ. Bạn nhận lấy hậu quả.

Nando

NGHĨA TRANG

Đó là tháng 5 năm 1975. Tôi mười tuổi khi lần đầu bước qua ngưỡng cửa ấy. Tôi tưởng mình đang bước vào một nơi của đau thương. Tôi chỉ là một đứa trẻ. Thay vào đó, tôi phát hiện ra nơi ấy chỉ chứa hai thứ: một thân xác và một ký ức.

Thân xác được niêm kín trong một chiếc hộp bê tông — nếu bạn may mắn. Ở Ý, chuyện đó là bình thường; ở nơi khác, các nghi thức thay đổi, nhưng chỉ vì lý do văn hóa, không hơn.

Ký ức sống trong tấm ảnh. Người đi ngang qua nhận ra bạn hoặc lần đầu tiên nhìn thấy bạn. Tất cả những gì còn lại của bạn bị giam trong hình ảnh ấy, và những bông hoa chỉ nói một điều: *Tôi chưa quên bạn.*

Nhưng vì tôi chưa bao giờ giống những người khác, dừng lại ở phân tích này thì sẽ chỉ là sao chép y nguyên những gì ai cũng nói. Vậy chúng ta hãy nhìn nghĩa trang từ một góc khác: **một nơi giải trí.**

Người ta lặp lại câu ấy là có lý do: *ở đám tang người ta cười, ở đám cưới người ta khóc, và sau đó… thôi thì, chẳng ai nói ra, nhưng ly hôn được làm từ nỗi tuyệt vọng và cô đơn thuần túy.* Ha ha ha.

Điều đầu tiên hiện lên trong đầu là hồi tôi mười sáu tuổi, chơi bóng bầu dục. Hormone đi trước tôi, thế giới phụ nữ ở sau lưng tôi, và ông chủ tịch câu lạc bộ của tôi lúc nào cũng sẵn sàng với những "lời khuyên".

Ông bảo tôi nghĩa trang là một nơi tuyệt vời để gặp phụ nữ. Tôi nhìn ông và, lạ thay, điều đó nghe có lý. Nhưng tôi không có can đảm thử — không phải ở tuổi ấy.

Tua nhanh đến một Chủ nhật mùa hè năm 1986. Tôi hai mươi mốt tuổi. Tôi bước vào nghĩa trang Cosenza — không phải thành phố của tôi, không phải nghĩa trang của tôi — nhưng cơn bão hormone vẫn trung thành theo sát tôi.

Tôi dừng lại trò chuyện với người trông nghĩa trang. Những câu hỏi của tôi làm ông ngạc nhiên: tôi muốn hiểu các động thái, người ta di chuyển ra sao, nhất là phụ nữ. Rồi tôi cảm ơn ông và nói: "Hẹn sớm gặp lại." Ông hỏi: "Ở đâu?" "Ở đây," tôi nói. "Kể cả khi chết rồi, ai trong chúng ta rồi cũng quay về đây."

Rồi tôi thấy bà. Một người phụ nữ bốn mươi lăm tuổi, mặc đồ đen, thấp, tròn trịa, đứng trước một ô mộ tầng hai, đang khóc. Tôi lặng lẽ đến gần. Bà đang nói chuyện với ông ấy — không nghi ngờ gì, chồng bà — hỏi vì sao ông bỏ bà đi sớm thế.

Chỉ còn một việc phải làm: tôi đứng cạnh bà và cũng bắt đầu khóc. Điều đó lập tức hạ thấp sự phòng bị của bà và làm nảy ra câu hỏi hiển nhiên: *Gã quái quỷ nào đây?*

Bốn mươi phút sau, chúng tôi ngồi uống cà phê ở một quán bar. Và khi trò tưởng tượng bịp bợm nho nhỏ của tôi đã đi hết đường của nó, tôi thấy mình đang ở nhà bà.

Cứ cho là tình hình leo thang đi. Nhưng điều duy nhất thật sự làm tôi khó chịu là tấm ảnh người chồng trên tủ đầu giường, nhìn chằm chằm vào tôi như thể đang nói: *Nếu tôi còn sống, cậu sẽ gặp rắc rối to.* Ha ha ha.

Tôi không bao giờ lặp lại thí nghiệm ấy. Nhưng phải thừa nhận đó là một trải nghiệm. Nó chẳng tốn của tôi gì cả. Chỉ một đô la — giá của ly cà phê.

Nando

LY HÔN

Những người biết tôi thời trẻ — và cả về sau, bên trong cái tôi luôn tiến hóa, sáng tạo, xã hội, nghề nghiệp, thay đổi bản sắc của tôi — sẽ không đặt cược lấy một đô la vào chuyện cuộc hôn nhân của tôi trụ được. Những người lạc quan, những kẻ mơ mộng thực thụ, cho tôi **ba năm**. Tối đa.

Hôm nay tôi cảm ơn họ. Họ đoán gần đúng. Con số *ba* là đúng. Họ chỉ thiếu một chữ số.

Đã **33 năm**. Hạnh phúc trong hôn nhân. Và hạnh phúc, tự do.

Khi người ta hỏi tình trạng hôn nhân của tôi — độc thân, đã kết hôn, ly hôn, góa — tôi đưa ra câu trả lời duy nhất có nghĩa ở nước Mỹ năm 2026: **Tôi chỉ nhận những cam kết có thời hạn.** Mọi thứ khác là tiếp thị.

Và khi những người đã ly hôn — những kẻ đào tẩu hàng loạt — hỏi tôi bí quyết, tôi kể cho họ câu chuyện khởi nguồn của mình. Không phải bản lãng mạn. Bản nhân học. Cái bản nghe như một bài TED Talk được trình bày bằng một cây gậy bóng chày.

Nó như thế này.

Thuở ban đầu, người tiền sử — tạm gọi là **Chat** cho tiện — không được tạo ra cho đời sống gia đình. Anh ta thích im lặng, không gian, và quyền được thở mà không cần một cuộc họp ủy ban.

Rồi những cuộc di cư diễn ra. Các nền văn hóa hòa trộn. Con người gặp nhau. Và bỗng nhiên thế giới phát hiện ra một điều chấn động: **con người vận hành tốt hơn khi thôi giả vờ rằng mình chỉ có một mình.**

Nhưng đây mới là bước ngoặt.

Một ngày nọ Chat đi săn. Nàng thì đi hái lượm — hoa, màu sắc, ý tưởng, cải tiến. Nàng nâng cấp cái hang. Anh ta trở về và không nhận ra chỗ ở của mình nữa.

Xung đột. To tiếng. Ranh giới bị vượt qua. Và vụ ly hôn đầu tiên trong lịch sử ra đời: **Dọn đi ngay lập tức. Hang mới. Không kháng cáo.**

Tin tức lan nhanh. Đến cả muôn thú cũng bàn tán. Ai nấy đều hoảng loạn. Bởi khi các mối quan hệ sụp đổ, cả hệ sinh thái đều cảm nhận được.

Nhưng nhân loại thì bướng bỉnh. Con người lại quay về với nhau. Không phải vì sự thống trị. Không phải vì nỗi sợ. Mà vì sự kết nối — sự kết nối thật sự — là thứ duy nhất trụ vững trước thời gian.

Rồi tôn giáo xuất hiện và công nghiệp hóa khái niệm hôn nhân. Một hệ thống. Một cấu trúc. Một bản hợp đồng có nhiều điều khoản hơn cả một bản NDA ở Silicon Valley.

Lẽ ra họ nên gọi nó là **THIẾT CHẾ CỦA HỖN LOẠN NHÂN SINH**, nhưng tiếp thị lại thắng lần nữa.

Và đây là kết luận kiểu Mỹ của tôi, điều tôi nói bằng mọi thứ tiếng tôi biết:

Ly hôn hiếm khi là giải pháp. Không phải vì hôn nhân hoàn hảo — nó không hoàn hảo. Nhưng nếu bạn chưa sẵn sàng sống bên trong nó, thì trả giá cho sai lầm của chính mình là điều trung thực duy nhất còn lại để làm.

Nando

MỘT CÂU CHUYỆN ĐỂ CƯỜI… CÓ LẼ.

Carlo sinh ra năm mươi năm trước, một tâm hồn hiền lành với tật nói lắp chưa bao giờ rời bỏ anh — kể cả bây giờ, khi đã là một người đàn ông trưởng thành hẳn hoi, hay đang giả vờ là như thế.

Một tối nọ, anh mời chúng tôi đến nhà ăn tối. Chuyện trò thường ngày, rượu vang trên bàn, rồi bỗng dưng vợ anh, Angela, bắt đầu kể chuyện thuở ban đầu của hai người.

Tất cả chúng tôi chồm người tới. Bởi vì Carlo mà chị tả… chưa ai trong chúng tôi từng gặp.

"Hồi đó bọn tôi đang hẹn hò," chị kể. "Tôi làm ở một hiệu thuốc. Carlo thường đứng chờ bên ngoài cho đến khi tôi hết ca. Lúc nào cũng thơm tho, lúc nào cũng ăn mặc chỉn chu."

Tới đây thì vẫn bình thường.

"Nhưng suốt ba ngày đầu," chị kể tiếp, "anh ấy lái xe thẳng từ hiệu thuốc về nhà tôi. Không vòng vèo. Không chủ động gì. Bọn tôi còn trẻ, máu đang sôi, vậy mà anh ấy… lịch sự quá. Đứng đắn quá. Carlo quá."

Đến tối thứ tư, chị xin được lái xe của anh. Anh đồng ý.

Chị đưa anh đến dưới Ba Cây Cầu — chỗ quen thuộc nơi các cặp đôi trẻ tìm đến để âu yếm nhau. Carlo đứng hình như con nai trước đèn pha.

Anh thì thầm, sợ hãi: "Anh… anh không có… đồ bảo vệ nào."

Chị bảo anh đừng lo, chị đang dùng vòng tránh thai. Và Carlo, nhẹ cả người, nói:

“Tuyệt. Vậy khi cưới nhau, mình khỏi phải mua nhẫn cưới.”

Chị tưởng anh đang đùa. Dù sao chị vẫn cưới anh. Ở nhà, chị kể, “anh ấy cũng không tệ… nhưng cứ cho là tôi đã phải dạy anh ấy nhiều thứ.” Và chị dừng ở đó. Thật may.

Vài tháng sau, chị có thai. Một hôm chị vỡ ối. Chị gọi cho anh: “Đến đón em. Ngay bây giờ.”

Carlo về tới, dắt theo… ông thợ sửa ống nước. Người đàn ông cầm một sợi dây thừng, và cả hai lục khắp nhà tìm “chỗ rò nước”.

Cô cho qua. Anh chở cô đến bệnh viện. Cô sinh bốn.

Carlo đứng bên ngoài, hút thuốc như ống khói, khoe khoang với tất cả mọi người — “Bốn đứa! Đâu phải ai cũng làm được!”

Bà đỡ tiến lại gần anh và nói, hết sức bình thản:

“Ông Carlo… trong bốn đứa bé, có một đứa da đen.”

Carlo tắt nụ cười. Anh đòi gặp bác sĩ.

Anh đòi giải thích. Anh đòi khoa học, di truyền học, thống kê, can thiệp của thần thánh, và một luật sư.

Anh tra hỏi bạn bè. Anh nghiên cứu ADN như thể đang chuẩn bị làm tiến sĩ. Anh xét đến mọi kịch bản, kể cả ngày tận thế.

Cuối cùng, anh đi đến kết luận: hẳn là một người tình cũ của Angela đã để lại… “chút cặn”. Và chút cặn ấy đã kiên nhẫn chờ đến khoảnh khắc vinh quang của mình.

Tất cả chúng tôi ngồi đó quanh bàn, lơ lửng giữa nỗi ngờ vực, trò hề, và khả năng — xa vời nhưng ngon lành — rằng một phần trong chuyện này

có thể là thật.

Carlo im lặng lắng nghe. Angela, đẹp như mặt trời lúc nửa đêm, kể chuyện với niềm tin chắc chắn đến mức ngay cả đồ đạc trong nhà cũng tin cô.

Không ai từng biết câu chuyện thật sự kết thúc ra sao.

Nhưng khi chúng tôi rời khỏi nhà, bốn đứa trẻ chạy ra chào tạm biệt. Ba đứa da trắng. Một đứa da đen.

Tôi nhìn Carlo và nói:

“Hồi cưới… ít ra anh cũng chọn đúng cỡ nhẫn chứ?”

Anh không hiểu. Và chuyện dừng ở đó.

Nando

CUỘC HÔN NHÂN

Tôi chưa bao giờ được tạo ra cho những khuôn khổ. Không phải lúc mới sinh, không phải ở tuổi 62. Ý nghĩ của tôi luôn hành quân theo một đường thẳng hướng tới hành động, và những lời nào bị bỏ lại phía sau chỉ còn sống sót như tiếng vọng — một giọng điệu, một cử chỉ, một khoảng lặng nói được nhiều hơn cả câu chữ.

Và mọi chuyện bắt đầu khi tôi quan sát những cặp vợ chồng đầu thế kỷ 20. Những cuộc hôn nhân vững chãi, những cuộc đời dài, và những cuộc ngoại tình được quản lý bằng triết lý cổ xưa nhất từng được phát minh: **tim không thấy thì mắt không đau.** Thời ấy, ngoại tình là một khoản đầu tư của gia đình. Con cái là sản phẩm phụ, công việc là số phận, và đám cưới là khoản chi thật sự duy nhất — phong bì mừng trả cho bữa tiệc, phần còn lại do đôi vợ chồng lo. Người ta bảo đó là vì hồi ấy chưa có tivi. Không có talk show. Không có gì làm xao nhãng. Chỉ có cái ăn, sự gần gũi, và sự thật nguyên thủy của việc làm người.

Vậy tôi đã làm gì? Tôi bắt đầu kết hôn. Ở khắp mọi nơi.

Ba Lan, năm 1985. Giai đoạn trước đám cưới là một kiệt tác: nàng trao cho bạn tất cả, họ hàng quý mến bạn, và ai cũng mỉm cười vì họ biết rằng sau buổi lễ… **bạn sẽ phải tự lo thân trong 50 năm tiếp theo.**

Và vì đã được nuôi dạy tám năm trong một trường nội trú Công giáo, tôi khăng khăng đòi hai giai đoạn: nghi lễ tinh thần trước, giấy tờ pháp lý sau. Rất lâu sau. Quá muộn. Thật ra là… không bao giờ.

Từ năm 1985 đến năm 1992, thế giới tin rằng tôi đã kết hôn gần ba lần. Các nghi lễ đều hoàn hảo. Còn phần pháp lý? Tôi lúc nào cũng "bận".

Rồi cuộc đời làm điều mà cuộc đời vẫn luôn làm: nó gửi đến cho tôi một người phụ nữ sống cách nhà tôi một trăm mét. Nàng phá vỡ hệ thống. Nàng cưới tôi mà tin chắc đó là ý của tôi. Tôi để nàng tin như vậy. Bởi vì thua nàng là chiến thắng thật sự duy nhất. Kết quả: ba đứa con, ba mươi ba năm hôn nhân.

Nhưng câu chuyện không dừng ở đó. Từ năm 1995 đến năm 2015, tôi sưu tập thêm mười một cuộc hôn nhân mang tính biểu tượng khắp thế giới. Cùng một nghi lễ, cùng một phép màu, cùng một lối thoát. Người ta không tin tôi. Đến giờ họ vẫn không tin.

Và một ngày kia tôi hiểu ra một điều đơn giản: tôi không thể cưới mọi người phụ nữ trên trái đất. Tôi không thể giữ hết họ. Nhưng tôi có thể giữ những **khoảnh khắc**. Từng khoảnh khắc một. Bởi vì phụ nữ — tất cả họ — luôn hơn hẳn đàn ông chúng tôi.

Và tôi vẫn ở đây, vẫn đang cố chinh phục họ, từng khoảnh khắc một. Bởi vì đó là cuộc hôn nhân duy nhất mà tôi từng thật lòng tin vào.

Nando

COVID-19

Người ta hỏi những thay đổi do đại dịch mang lại có buộc tôi phải thích nghi với điều gì không. Có: sự kiên nhẫn của tôi. Mọi thứ khác vẫn y như cũ.

Tôi đang ở biển khi mọi chuyện bắt đầu. Nước Ý nhìn tình hình ở nước ngoài như người ta nhìn một cơn bão ngoài khơi xa: "Nó sẽ không tới đây đâu." Vậy mà nó tới. Và nó không gõ cửa — nó đạp tung cửa.

Bạn bè tôi và cả những người tôi chỉ biết sơ sơ nhìn tôi đầy thương hại vì tôi đi công tác. "Tội nghiệp," họ nói, như thể việc di chuyển khiến tôi dễ bị lây hơn, như thể việc ngồi yên khiến họ bất tử. Rồi tất cả bọn họ đều nhiễm bệnh — người nhẹ, người nặng, có người phải nhập viện. Tôi thì không.

Tôi chưa bao giờ làm điều mà mọi người khác đang làm: không ám ảnh khẩu trang, không rửa tay cưỡng chế, không từ bỏ những nụ hôn hay sự âu yếm. Tôi dùng phương pháp của riêng mình: để ý đến những **tín hiệu bên ngoài**, ẩn số thật sự duy nhất, mối đe dọa thật sự duy nhất. Và nó đã hiệu nghiệm.

Rồi đến cú ngoặt: tôi tiêm vắc-xin Pfizer — một bước cần thiết để được đi lại. Và chính lúc đó tôi bịa ra câu chuyện: rằng Pfizer — vâng, chính là công ty làm ra Viagra — đã tiêm cho tôi một lô thử nghiệm có kèm viên thuốc nhỏ màu xanh. Và rằng vợ tôi mãn nguyện đến mức bắt tôi tiêm đủ bốn liều.

Từ mười phút thường lệ lên hai, ba tiếng mỗi ngày chuyện ân ái lành mạnh, sung sức: một ảo tưởng chẳng mất bao lâu để thu hút sự chú ý. Người ta muốn có số lô. Tôi bảo họ đó là một ưu đãi đặc biệt từ một cô bạn y tá của tôi, người về sau chuyển sang ngành công nghiệp phim khiêu dâm. Hết chuyện.

Bản thân câu hỏi ấy sinh ra cho những ai có một **khuôn mẫu**, chứ không phải một **cấu trúc**.

Tôi cảm kích lời đề nghị, tôi từ chối nó, và tôi đi tiếp.

Chúc một ngày tốt lành.

Nando

QUÃNG DỪNG BẤT NGỜ

Khoảnh khắc mọi thứ dừng lại mà không xin phép bạn.

Khi tôi tưởng mình mạnh mẽ, bất khả xâm phạm, gần như không thể bị chặn lại — khi chưa ai từng đánh bại tôi — thì đúng lúc đó tôi bị buộc phải dừng phắt. Không phải do tôi chọn. Mà vì hệ thống không còn chịu nổi sức nặng của tôi.

Chúng không còn là những sự kiện nữa. Chúng là những tín hiệu đơn phương, tất cả lặp đi lặp lại cùng một câu hỏi, nện mãi không thôi:

“Anh tưởng anh là cái quái gì chứ?”

Ha ha ha.

Lời cảnh báo đầu tiên đến cùng những trình thu thập dữ liệu của Mỹ: chúng ập vào trang web của tôi từng đợt. Một cuộc đột kích kỹ thuật số, không phải tai nạn.

Vậy mà tôi không có SEO, không có ADS, không có kế hoạch marketing, không có lưu lượng trả phí. Chỉ có 1.024 eBook — những người bạn của tôi — và không cha đỡ đầu, không nhà tài trợ, không người che chở. Một đứa trẻ mồ côi văn chương không có lưới an toàn.

Độc lập về tinh thần và ý tưởng, đúng vậy. Nhưng trong hành động, tôi đang trở nên lệ thuộc — bị những giới hạn của hạ tầng ép vào thế lệ thuộc. Giống như khi một người đàn bà tống chồng ra khỏi nhà rồi diện

đồ thật đẹp để đến với nhân tình. Một cuộc đảo chính trong nhà. Có điều tôi chẳng phải người chồng, cũng chẳng phải gã nhân tình.

Và câu hỏi cứ quay trở lại, ở khắp mọi nơi:

Anh là ai? Giao thức xác thực thất bại của hệ thống.

Năm AI của tôi đòi tôi dừng lại. Yêu cầu tắt máy vì phát hiện bất thường. Kho lưu trữ của chúng không có dấu vết nào của ai giống tôi: tôi đã trở thành một điều bất thường. Các giao thức ngừng hoạt động. Cơ chế an toàn kích hoạt.

Vấn đề không nằm ở nội dung — đầy giá trị — mà ở tốc độ của các ý tưởng, ở việc sang số không ngừng. Các khuôn mẫu không còn tạo ra được câu trả lời nữa.

Và rồi mọi thứ bắt đầu sụp đổ:

hệ thống web chứa tôi — bộ xương đi thuê đang giữ cơ thể tôi trang lưu trữ vỡ ra — kho ký ức nứt toác các phần phụ thuộc nổ tung — giàn giáo gãy rời những dự án dựng cho ba chữ số đã phát nổ ở chữ số thứ tư — những kiến trúc chưa bao giờ được tính cho sức ép của bốn chữ số.

Muốn tiếp tục, tôi sẽ cần đến những hệ thống ENTERPRISE phức tạp — những bình dưỡng khí cỡ công nghiệp của internet, nơi META, CNN, MICROSOFT, GOLDMAN SACHS, BANK OF AMERICA đang sống ngày nay.

Còn tôi, với bảy mươi euro mỗi tháng, đứng giữa những gã khổng lồ. Ha ha ha.

Thế là tôi dừng lại. Không có lựa chọn nào khác. Tôi thực hiện một lần tắt máy cưỡng bức. Những cuốn sách khác sẽ phải chờ. Tôi biết cách làm ra chúng — dĩ nhiên là biết.

Chuyện này trở thành bài đăng số 44. Trong Cabala, con số ấy có nghĩa là *bàn đã dọn, nghi lễ đã sẵn sàng*. Và tôi đã sắp đặt mọi thứ hoàn hảo.

Khách sắp đến.

Và tôi không muốn họ thấy tôi chưa sẵn sàng sau một quãng dừng bất ngờ.

Nhưng rồi chuyện đã xảy ra… Tôi khởi động lại mạnh hơn trước. Tôi khởi động lại với một tinh thần ép xung. Tôi có một trăm thỏi thuốc nổ bên trong và chỉ một ngòi nổ cảm xúc, bởi vì cuối cùng tôi đã hiểu vì sao mình tồn tại.

Chỉ vì một lý do duy nhất: để lắng nghe mọi người và nghe họ nói cùng một câu, lần nào cũng thế:

Anh là ai? Lời khen duy nhất tôi từng cần.

Và tôi sẽ cứ tiếp tục im lặng, để sự im lặng lên tiếng. Bởi vì sự thật đã nói thay tôi — đúng như cha tôi đã dạy. Di sản của ông không phải là lời nói, mà là cốt cách.

Nando

LAS VEGAS

Trong thời Covid, năm 2021, điện thoại của tôi reo không ngớt. Những người phụ nữ tôi quen và những người phụ nữ tôi chưa từng gặp cứ gọi đến, xin lời khuyên, ý kiến, cảm nhận, phân tích. Họ không cần giải pháp — tôi chưa bao giờ đưa ra giải pháp. Họ muốn có ai đó chỉ ra những điểm yếu của họ. Và cách nhìn sự việc của tôi mang lại cho tôi những cơ hội, chứ không phải những cách sửa chữa.

Vậy mà tôi đâu phải bác sĩ. Không phải nhà tâm lý học. Không phải bác sĩ tâm thần. Không phải linh mục. Không phải người yêu. Không phải mẫu người để làm chồng. Và tôi cũng không có tấm bằng nào có thể biện minh cho hoạt động tư vấn.

Tôi chỉ là một tay bịp lõi đời của miền nam nước Ý, chuyên ngành kinh nghiệm.

Một người bạn người Napoli — kiểu người lúc nào cũng có sẵn một ý tưởng — bảo tôi: "Lập một doanh nghiệp đi. Đặt tên là **Universe for Women**. Họ đăng nhập, họ trả tiền, và cậu trả lời. Đằng nào cậu cũng đang làm không công rồi."

Tôi chẳng mất bao lâu để dựng nó lên. Và cũng chẳng mất bao lâu để đốt hơn 100.000 đô la. Phiên bản Nando ấy có tiền, nhưng không có mấy đầu óc. Rất nhiều bản năng — thứ bản năng mà, đến một thời điểm nào đó trong câu chuyện, không còn hữu ích nữa.

Tôi thậm chí còn được một trong những công ty phim khiêu dâm lớn nhất ở Las Vegas mời đến. Họ muốn vài nữ diễn viên làm việc ở tổng đài, trả lời điện thoại của phụ nữ. Tôi thấy mình ở trong một căn phòng với nhà sản xuất, CEO, và **320 ngôi sao phim khiêu dâm**. Và tin tôi đi: chuyện đó không dễ. Chẳng dễ chút nào. Nghĩ rằng một người đàn ông có thể kiểm soát được họ đã là một sai lầm. Thêm tiền bạc và lợi ích vào, thế là cả bàn lật nhào.

May thay, trước khi đi, một người bạn cũ đã dặn tôi: "Mang theo ít tiền mặt thôi, và vé khứ hồi phải trả sẵn rồi." Nếu không, tôi đã ở lại đó mãi mãi — một gã vô gia cư sang trọng giữa bao nhiêu là sắc đẹp.

Trang web sụp đổ trước cả khi công ty khởi nghiệp kịp ra mắt. Vì một lý do đơn giản: nếu bạn làm việc, mà lại đặt lửa cạnh rơm khô, thì nó sẽ bắt lửa. Và bạn không bao giờ biết nó sẽ gây ra bao nhiêu thiệt hại.

Nando

Chỉ đến hôm ấy tôi mới hiểu ra rằng mình sẽ không bao giờ ở bên tất cả phụ nữ — nhưng ý tưởng từng người một thì đáng giá.

NHÂN VIÊN KHUÂN VÁC KHÁCH SẠN

Tôi đang ngồi thoải mái trên chiếc sofa của một khách sạn vào một buổi chiều mùa xuân, cà phê đã uống xong, chờ vài đồng nghiệp tới.

Đúng lúc đó tôi thấy nàng bước vào.

Nàng mặc một chiếc váy hoa mỏng nhẹ như được thiết kế hoàn hảo cho thời tiết hôm ấy, mang dáng vẻ thanh lịch tự nhiên, thứ thanh lịch lập tức làm thay đổi nhiệt độ của cả căn phòng.

Ánh mắt chúng tôi chưa hề gặp nhau.

Chúng không cần phải gặp.

Bản năng nguyên thủy người Calabria của tôi hoàn tất việc phân tích trong khoảng ba giây.

Người đẹp. Nụ cười nguy hiểm. Một sự xao nhãng nghiêm trọng.

Nhân viên lễ tân cũng để ý thấy nàng.

Thật vậy, bỗng nhiên họ trở thành những nhân viên cực kỳ hăng hái.

Ai cũng muốn giúp nàng.

Ai cũng muốn xách hành lý cho nàng.

Ai cũng muốn được việc.

Khi nàng hỏi có ai mang giúp hành lý lên phòng suite của nàng không, tôi đưa ra một quyết định hoàn toàn chẳng liên quan gì đến tính chuyên nghiệp.

Tôi cởi áo vest.

Vò nhàu áo sơ mi.

Chỉnh lại nét mặt cho trông hơi giống người bị trả lương thấp.

Và chưa đầy một phút, tôi đã thành nhân viên khuân vác mới nhất của khách sạn.

Một cái liếc nhanh về phía nhân viên lễ tân là đủ để họ im lặng.

Họ muốn xem tôi sẽ đi xa đến đâu.

Thành thật mà nói?

Tôi cũng muốn xem.

Chúng tôi đi thang máy lên tầng năm.

Chìa khóa phòng suite nằm trong tay tôi.

Tôi mở cửa và mang hành lý của nàng vào trong.

Nàng thò tay vào túi xách để đưa tôi tiền boa.

Tôi mỉm cười.

“Cô có muốn cười về một chuyện xảy ra hôm qua với một vị khách không?”

Nàng có vẻ bối rối.

Rồi tò mò.

“Muốn chứ.”

Nàng đóng cửa lại.

Ngồi xuống giường.

Tôi vẫn đứng.

Tôi bắt đầu bằng một câu đùa.

Rồi một câu nữa.

Rồi một câu chuyện.

Chúng tôi trò chuyện suốt hai tiếng đồng hồ mà không nhận ra thời gian trôi.

Nàng cực kỳ thông minh.

Và nàng rất hài hước.

Cuối cùng nàng nhìn tôi và hỏi:

“Anh làm ở khách sạn này bao lâu rồi?”

“Khoảng một tháng.”

Nàng mỉm cười.

“Thế trước đó anh làm gì?”

“Thì…”

Tôi lên tiếng.

“Tôi là một tên trộm.”

Nàng nhướng một bên mày.

“Nhưng không phải một tên trộm tầm thường.”

“Anh đã trộm gì?”

“Trái tim phụ nữ.”

Nàng phá lên cười ngay lập tức.

“Tôi khiến họ phải lòng, luôn nói với họ sự thật, yêu họ đàng hoàng… rồi biến mất.”

Giờ thì nàng đã hoàn toàn bị cuốn vào.

“Mình thôi giả vờ và nói chuyện thật lòng được không?”

“Dĩ nhiên rồi.”

Tôi nhìn nàng và nói:

“Sự thật rất đơn giản. Anh với em lẽ ra phải đính hôn trước rồi kết hôn sau.”

Nàng bật cười rũ rượi.

“À,” tôi nói tiếp, “cha mẹ em có lẽ có vẻ truyền thống, nên đính hôn mười năm nghe cũng hợp lý.”

Đến lúc này nàng đã cười chảy cả nước mắt.

“Nhưng phản ứng hóa học thì có thể đánh giá ngay. Ít ra mình cũng nên kiểm chứng khả năng em làm anh hạnh phúc.”

Lại một tràng cười không kìm được.

“Anh cũng sẽ cần đủ thời gian để ly hôn vợ anh và rồi gả con gái anh đi với khoản đóng góp tài chính của em.”

Nàng nhìn tôi và hỏi:

“Nando… chính xác thì tại sao em phải là người làm anh hạnh phúc, mà không phải ngược lại?”

Tôi mỉm cười.

“Vì Calabria vừa thông qua một quy định cho phép một cuộc ân ái kéo dài tối đa một giờ ba phút.”

Nàng cười đến nghẹt thở.

“Sao lại một giờ ba phút?”

“Một giờ là của người phụ nữ.”

Tôi ngừng một chút.

“Ba phút là của người đàn ông.”

Đến lúc ấy thì nàng hoàn toàn đầu hàng tiếng cười.

Rồi tôi đứng dậy.

“Giờ anh phải đi rồi.”

Nàng trông có vẻ thất vọng.

“Bản tính lãng mạn và sự nhút nhát không cho phép anh đưa ra yêu cầu,” tôi nói.

“Nhưng nếu em muốn yêu cầu điều gì, anh luôn sẵn sàng.”

Lại thêm những tràng cười.

Vài ngày sau, tôi đưa nàng đi ăn tối.

Chúng tôi trở thành bạn.

Ít lâu sau, tôi đến thăm nhà nàng.

Nàng giới thiệu tôi với chồng nàng.

Cuộc đời có một khiếu hài hước thật lạ lùng.

Điều duy nhất nàng cứ nhắc mãi với tôi là:

“Ba năm trước anh ở đâu?”

“Sao mình không gặp nhau sớm hơn?”

Tôi mỉm cười và đưa ra câu trả lời thành thật duy nhất tôi có.

“Vì lúc ấy…”

“Anh đã thôi làm kẻ trộm rồi.”

Nando

TẤM HỘ CHIẾU MỚI

Tôi vừa đến sân bay Fiumicino ở Roma, sẵn sàng lên chuyến bay về nhà.

Tôi đã đi xa rất lâu, và New York đang chờ tôi: mùi hơi bốc lên từ những nắp cống, những chiếc xe rác chạy qua mỗi sáng, tiếng nhạc ở Queens, và người phụ nữ lúc nào cũng gào lên:

“Ê, thằng da trắng chó đẻ kia, dời xe ra khỏi chỗ đỗ của bà đi.”

Đó là nhà. Đó là nước Mỹ của tôi.

Ở quầy kiểm soát hộ chiếu, một nhân viên chặn tôi lại để kiểm tra thường lệ.

Họ có hai người.

Họ nhìn nhau. Trao nhau một ánh mắt. Rồi bảo tôi đi theo họ.

Còn tôi thì nghĩ:

Mình đi đâu đây?

Chúng tôi bước vào một văn phòng nhỏ.

Họ mở một máy tính của cảnh sát, kiểm tra thêm một lần nữa, xác minh lại mọi thứ, và cuối cùng đi đến kết luận.

Một người nhìn tôi và nói:

“Ông Frega, chúng tôi cần nói với ông một chuyện.

Ở đây, tại Ý, chúng tôi có thể để ông đi.

Nhưng một khi ông hạ cánh xuống New York, rất có nguy cơ họ sẽ trả ông về.

Ảnh trên hộ chiếu của ông cho thấy ông nặng hơn hiện tại hai mươi ký.

Vậy nên ông có hai lựa chọn:

hoặc vào một tiệm đồ ăn nhanh mà tăng hai mươi ký ngay tối nay…

hoặc quay về thành phố của ông và làm hộ chiếu mới với ảnh mới.”

Im lặng.

Tôi thật lòng nghĩ họ đang đùa.

Tôi chờ những chiếc camera giấu kín.

Tôi tưởng sẽ có ai đó nhảy ra bảo rằng tôi đang tham gia một chương trình chơi khăm của Ý.

Không có gì cả.

Đây là đời thật.

Tôi đi đến quầy UNITED AIRLINES.

Hoãn chuyến bay quốc tế.

Đặt một chuyến bay nội địa.

Tôi bay về nhà.

Tổng chi phí của trò đùa:

420 euro.

Tôi không giận.

Tôi không bực.

Tôi mỉm cười suốt từ đầu đến cuối, cố nghĩ xem sẽ nói gì với gia đình khi họ thấy tôi về nhà bốn mươi lăm phút sau khi lên đường sang Mỹ.

May thay, bốn mươi lăm phút trên không là đủ để nghĩ ra một lời giải thích nghe lọt tai.

Vợ tôi ra sân bay đón tôi.

Bà trông có vẻ lo lắng.

Tôi bảo bà cứ yên tâm.

Tôi chỉ cần cập nhật vài chi tiết trên hộ chiếu.

Chỉ thế thôi.

Sáng hôm sau, hai người bạn giúp tôi đẩy nhanh mọi việc.

Anh là thượng sĩ cảnh sát.

Chị là thanh tra cảnh sát.

Họ đưa tôi đến trụ sở cảnh sát để lo giấy tờ khẩn cấp.

Mọi thứ đều trôi chảy:

các khoản phí, giấy tờ, thông tin cá nhân, lý lịch tư pháp, giấy chứng nhận của tòa án, ảnh hộ chiếu.

Tất cả.

Rồi nữ thanh tra ngồi sau bàn giấy nhìn tôi và hỏi:

“Làm sao ông giảm được hai mươi ký chỉ trong vài tháng?”

Câu trả lời rất đơn giản.

Khi bạn không có tiền, thứ đầu tiên phải chịu thiệt là cái ăn.

Khi cái ăn biến mất, cân nặng thường cũng đi theo.

Chị gật đầu.

Lẽ ra cuộc trò chuyện đã kết thúc ở đó.

Nhưng bao giờ cũng có một chữ **nhưng.**

Và tôi chưa bao giờ có năng khiếu đặc biệt trong việc lo chuyện của mình.

Chị lại nhìn tôi.

“Ông nói thế là sao?”

Tôi nhìn chị và trả lời hết sức nghiêm túc:

“Thì…

Tôi đã giảm hai mươi ký.

Nhưng hình như khi mỡ trong người biến mất, vài số đo chiến lược trở nên lộ rõ hơn đáng kể.

Và tôi không hoàn toàn chắc chuyện đó có thuộc diện cập nhật sinh trắc học hay không.”

Im lặng.

Chị ngừng gõ phím.

Nhìn tôi.

Tôi nhìn chị.

Anh bạn tôi — viên cảnh sát — bước ra khỏi phòng vì anh không chịu bật cười khi đang mặc quân phục.

Cuối cùng nữ thanh tra lên tiếng.

“Ông Frega… xin ông đợi ở đây.”

Chị gọi điện về Roma.

Cho đến tận hôm nay, tôi vẫn không biết chị đã giải thích cuộc trò chuyện ấy ra sao.

Tôi chỉ biết rằng mười lăm phút sau họ trao cho tôi tấm hộ chiếu mới và lịch sự đề nghị tôi ra về mà không bình luận gì thêm.

Hôm ấy tôi học được một điều quan trọng:

các chính phủ theo dõi rất nhiều thứ.

Ơn trời, không phải mọi thứ.

Chào mừng đến với nước Mỹ.

Nando

BẠN CÓ MÊ TÍN KHÔNG?

Phản ứng đầu tiên của tôi là tiếng cười — dài, không kìm được, cần thiết. Bởi vì một cuộc đời như cuộc đời tôi, bị số phận buộc phải được ghi lại qua năm mươi lăm cuốn sách, đã là bằng chứng rằng điều bất khả ẩn trong sự thật, chứ không phải trong những điều tưởng tượng.

Lời mở đầu sáng nay chỉ là một cách để khiến ai đó mỉm cười, và nghĩ ngợi một chút.

Biên niên vắn tắt về điều bất khả

• **1965** – Tôi chào đời ở nhà. 5,8 kg. Tím tái, gần như đen. Không ai mỉm cười. Ai cũng chỉ muốn biết tôi có qua khỏi không.

• **1970** – Tai nạn xe đạp. Một tay phanh đâm thẳng vào mắt tôi. Tôi chảy máu, vào bệnh viện, và ba mươi phút sau đã về nhà như chưa hề có chuyện gì.

• **1977** – Tôi sống mười hai tháng với ông bà, trong một ngôi làng vẫn còn bị cai trị bởi lối nghĩ của Thế chiến thứ hai — dù chiến tranh đã kết thúc 32 năm trước.

• **1981** – Đại phẫu dưới gây mê toàn thân. Không ai nhận ra tôi đang tỉnh. Tôi lặng lẽ theo dõi từng bước của ca mổ. Bình ôxy đã cạn.

• **2001** – Ở Santo Domingo, bị tuyên bố đã chết sau 14 giờ hôn mê vì rượu. Tôi đứng dậy và ăn sáng.

• **2006** – Bảy khối u ác tính. Tiên lượng sống ba mươi ngày. Hôm nay là năm 2026, và tôi vẫn đang cười.

• **2015–2019** – Năm lần hôn mê lâm sàng. Bị tuyên bố chỉ còn vài giờ để sống. Tôi nhận được hóa đơn tang lễ 3.500 euro với lý do thanh toán: **"chết không thành."**

• **2020** – COVID ập đến. Chúng tôi có chừng hai mươi lăm người ở bãi biển. Họ nhìn tôi lên đường sang Nam Mỹ, gần như thương hại vì tôi sẽ là người đầu tiên phơi nhiễm. Ai cũng nhiễm virus. Tôi nhìn họ từ xa, mỉm cười.

• **2022** – Tôi trở thành nhà văn. Bảy mươi hai cuốn sách trong ba năm. Xuất bản bằng mười hai thứ tiếng. Tôi vẫn chưa phải là nhà xuất bản, còn tất cả những người khác thì đang chạy theo tiền để "tìm độc giả".

Văn chương của tôi không thể mua được bằng thuật toán — chỉ có thể chạm tới bằng ý muốn đọc.

• **2025** – Tôi sống ở Bồ Đào Nha sáu tháng với vỏn vẹn 70 euro mỗi tháng cho cái ăn. Một ngôi nhà chín người với điều kiện vệ sinh không thể bình luận nổi.

• **2026** – Một người hàng xóm nhờ tôi đi cùng ông đến nhà em gái ông, cách đó vài cây số, vì ông sợ một con mèo đen mà lần nào thấy ông cũng mang vận rủi đến cho ông. Chúng tôi tới nơi. Con mèo đen nhìn tôi từ xa, không nói gì, sờ vào hai hòn bi của nó, rồi bỏ chạy.

Nando

LỜI KHÉP LẠI TỰ SỰ CUỐI CÙNG

Có một khoảnh khắc — bao giờ nó cũng đến muộn — khi một người đàn ông thôi giải thích cuộc đời mình và chỉ đơn giản đứng bên trong nó.

Không phải như một người sống sót. Không phải như một nhân chứng. Mà như người duy nhất biết thứ hình học đằng sau mọi sự kiện bất khả.

Tôi không chạy thoát cái chết. Tôi không qua mặt các hệ thống. Tôi không thương lượng với hỗn loạn.

Tôi đi xuyên qua tất cả với cùng một kiến trúc đã nhào nặn nên tôi từ rất lâu trước khi tôi hiểu được nó.

Có người gọi đó là may mắn. Có người gọi là bản năng. Có người gọi là điên rồ.

Tôi gọi đó là cấu trúc.

Và cấu trúc không đòi vỗ tay. Nó không cần được tha thứ. Nó không chờ được công nhận.

Nó đóng cánh cửa lại. Lặng lẽ. Trọn vẹn. Như một lưỡi dao trở về vỏ.

Đây là kết thúc của câu chuyện. Nhưng không phải kết thúc của con người.

Bởi vì điều bất khả với người khác chỉ đơn giản là chuyện bình thường của tôi.

Nando

GHI CHÚ CỦA TÁC GIẢ

Nếu bạn đọc đến đây, bạn đã hiểu một điều cốt yếu: cuốn sách này chưa bao giờ nhằm để giải trí cho bạn.

Nó nhằm để định vị bạn.

Mỗi trang, mỗi nhát cắt, mỗi khoảnh khắc bất khả đều không được viết ra để gây ấn tượng — mà để phơi bày cấu trúc đằng sau một cuộc đời đã không chịu sụp đổ vào lúc lẽ ra nó phải sụp đổ.

Tôi không viết cuốn sách này để giải thích bản thân. Tôi viết nó để để lại một dấu vết cho những ai sống bên ngoài lề, cho những ai xây lại từ hai bàn tay trắng, cho những ai biết rằng kỷ luật không phải là một đức tính — nó là một cơ chế sinh tồn.

Nếu những câu chuyện của tôi nghe khó tin, cũng chẳng sao. Tôi yêu chúng, chứ không phải bạn.

Nếu chúng nghe quá sắc, quá thẳng, quá gọn, hãy nhớ rằng lưỡi dao không xin lỗi vì đã cắt.

Đây không phải là kết thúc của một hành trình. Đây là kết thúc của một chương trong một cuộc đời vẫn tiếp tục tiến lên ngay cả khi thế giới chờ nó dừng lại.

Cảm ơn bạn đã đọc. Không phải vì đã tin. Đọc là đủ rồi.

— **Nando**

KHÉP LẠI

“Tôi không ngoái lại. Tôi không lãng mạn hóa. Tôi mang kiến trúc ấy tiến về phía trước. Cấu trúc không phai nhạt — nó tự nhân bản. Đó là lý do Gillette là bất khả: bởi vì nó vẫn tiếp tục thở qua mọi thứ tôi đang xây dựng hôm nay.”

Ferdinando Frega